

Zuid-Molukse gijzelingsactie in het Provinciehuis te Assen

13 en 14 maart 1978

ACD 1.376.969
datum 23 MARI 1978
CO
b. _____ d. _____

C (CFO) nr.: **78/696** d.d. **23 MARI 1978**
Aan : CFB1
Betreft : Betrokkenheid van andere Molukkers uit Assen bij de actie op het Provinciehuis.

Bijl.:

Op 17.3.1978 werd van doorgaans betrouwbare zijde het volgende vernomen:

Volgens _____ uit Assen zijn er minstens vier andere Molukkers betrokken geweest bij de actie op het Provinciehuis.

CO 1377.696

Kwartaaloverzicht BVD
1^e Kwartaal 1978

273 (713) 215
Prov. Huis Assen

III. MINDERHEDEN - ACTIVISME - TERRORISME

MOLUKKERS

Op 13 maart 1978 hebben drie jonge Molukkers uit Assen een nieuwe terreurdaad toegevoegd aan de toch al aanzienlijke lijst van Molukse gewelddaden; slechts negen maanden na de beëindiging van de vorige acties. Voor wie de ontwikkelingen rond de Molukse samenleving in ons land nauwlettend heeft gevolgd, betekende de actie de bevestiging van het vermoeden dat de groeiende verwarring binnen de Molukse gemeenschap haast onvermijdelijk moest leiden tot nieuw geweld.

Na de schok van het militaire ingrijpen in juni 1977 en de massale huiszoekingen in Assen en Bovensmilde in september leek een zekere berusting over de noordelijke bolwerken te zijn gekomen. Al spoedig echter ontstond nieuwe onrust door pogingen om een dialoog met Indonesië op gang te brengen.

Bij deze zaken kwam de nota van de Nederlandse regering waarin onder meer de rechtmatigheid van de RMS werd aangevochten, gevolgd door een zwak verweer van Ir. MANUSAMA, wiens leiderschap steeds verder afbrokkelt.

De aanslag op de heer KUHUAEL vlak voor zijn vertrek was een duidelijk teken van de volslagen verwarring waarin een aantal Molukse jongeren verkeert.

Bezetting Provinciehuis te Assen

Hieronder wordt een voorlopige samenvatting gegeven van de gebeurtenissen zoals die zich op maandag 13 en dinsdag 14 maart j.l. hebben afgespeeld. In het volgende kwartaaloverzicht zal zonodig diepgaander op deze terreuractie worden teruggekomen.

Op maandagmorgen, 13 maart 1978 te circa 10.15 uur, bestormden - naar later bleek drie - Molukkers, allen afkomstig uit de Molukse wijk te Assen het Drentse Provinciehuis.

Van de honderden aanwezige ambtenaren wist het merendeel, onder wie ook de Commissaris der Koningin in de provincie Drente, te ontsnappen. In gijzeling bleven 72 personen, onder wie de taxi-chauffeur die de Molukkers van hun woningen naar het Provinciehuis had vervoerd.

In de eerste uren van de bezetting werd door de bezetters gericht geschoten op iedereen die zich in de nabijheid van het bezette pand bevond. Hierbij vielen enkele gewonden te betreuren. Binnen het gebouw werd kort daarna één van de gegij-

zelden door de bezetters geëxecuteerd en uit het raam geworpen. Het stoffelijk overschot bleef buiten liggen tot het einde van de actie.

In de loop van de maandagmorgen werden de eisen bekend. Bij het ministerie van Justitie te Den Haag was een brief bezorgd, waarin nagenoeg analoog aan de eisen van mei 1977 gevraagd werd om vrijlating van de gevangenzittende Molukkers, een bus en een vliegtuig. Voorts eiste men een losgeld van 13 miljoen gulden alsmede 50 stel handboeien. Als ultimatum werd genoemd dinsdag 14 maart te 14.00 uur.

In de nacht van maandag op dinsdag kwamen de bezetters te circa 03.00 uur met enkele Molukkers in het wijkgebouw Pattimura te Assen tot overeenstemming om een tweetal onderhandelaars te vragen en beiden uit Assen. Deze onderhandelaars brachten op dinsdagmorgen te circa 07.45 uur een bezoek aan het Provinciehuis dat zij tegen 10.00 uur weer verlieten, met medeneming van een vrouwelijke gegijzelde. Voorts hadden zij de boodschap van de bezetters bij zich die inhield, dat men zou overgaan tot executies wanneer niet aan de eisen zou worden voldaan. Kort na 14.00 uur werd

geconcludeerd dat sprake was van een bijzonder dreigende situatie waarin geen enkele ruimte meer was voor enige bemiddelingsactiviteit, overgegaan tot de aanval van buitenaf.

Een speciale eenheid van het Korps Mariniers wist binnen enkele minuten de bezettingsactie te beëindigen. Daarbij vielen enkele gewonden van wie één ernstig. De drie Molukkers werden gearresteerd en voor verhoor weggebracht.

De drie Molukkers, die de actie uitvoerden, resp. 19, 20 en 23 jaar oud, hebben in het verleden op politiek gebied nimmer de aandacht getrokken. Twee van hen beschikken over criminele antecedenten. Gesteld kan worden, dat zij behoren tot de groep van tientallen anonieme "randfiguren".

In het eisenpakket ontbrak iedere affiniteit tot de RMS-problematiek. Op grond daarvan zou gesteld kunnen worden, dat het hier een actie betrof die niet zozeer de RMS als doel had maar meer een middel was om uiting te geven aan sociaal/maatschappelijke ongenoegens.

Hoewel de actie amper 28 uur heeft geduurd en er dientengevolge weinig tijd is geweest voor officiële reacties uit Molukse kringen was wel opmerkelijk, dat - in tegenstelling tot voorgaande terreuracties - de Molukse gemeenschap bijzonder koel heeft gereageerd op de gebeurtenissen. Van enige sympathie, ook uit de wijken van Assen en Bovensmilde, was nauwelijks sprake.

agenderen

F

ACD	1381865
datum	26 APR. 1978
CO	
b.	3
d.	

F

~~efg~~

AAN : HK
VAN : HC/CF
NR. : 1957/'78

BETR. : Aangehouden verdachten na de bezettingsactie van 13-3-'78

Arrestaties in Assen

Na afloop van de bezettingsactie op 14 maart 1978 zijn in Assen een dertigtal arrestaties verricht op grond van verdenking medeplichtig te zijn geweest terzake een aantal strafbare feiten.

Het merendeel der verdachten is inmiddels weer vrijgelaten.

Een beperkt aantal, onder wie
zou poging tot moord/poging tot doodslag/
brandstichting/geweldpleging in het openbaar etc. ten laste zijn gelegd.

12-4-1978

ACD	1303622
datum	09 MEI 1978
CO	
b.	_____
d.	_____

C (CFO) nr.: 78/1135 d.d. 09 MEI 1978
Aan : OFB
Betreft : Bezitters Provinciehuis Assen

Bijl.:

Op 15-3-1978 werd het navolgende vernomen
gaans betrouwbaar informant:

De 3 bezitters van het Provinciehuis Assen behoren tot
de kring die zich ophoudt rond
Van hen is echter nimmer gebleken en bestonden ook geen
aanwijzingen dat zij de intentie hadden een actie uit
te voeren zoals deze zich heeft voorgedaan.

ACD	1.383.709
datum	11 MEI 1978
CO	
b.	d.

C (GFO) nr.: 78/1201

d.d. 11-5-1978

Aan : CFB

Betreft :

Bijl.:

Op 30 maart 1978 gaf

zijn visie op de
ontwikkeling van de Zuidmolukse acties in Nederland:

M.b.t. de bezetting van het Provinciehuis in Assen deelde mede dat deze actie voor MANUSAMA c.s. zeer ongelegen kwam omdat men vreemde dat de jongeren zich achter de bezetters zouden scharen. Ee.a. zou ongetwijfeld de kloof tussen MANUSAMA c.s. en de jongeren hebben vergroot. Er was n.l. na de actie Punt/Smilde reeds een kentering ten goede te bespeuren in de houding van de Jongeren in Assen en Smilde.

De vrees was echter ongegrond, al gauw bleek dat ook de achterban minder gelukkig was met de actie en hier, alhoewel niet openlijk, haar afkeuring over uit sprak. Afkeuring van een actie gebeurt niet gauw in de Zuidmolukse gemeenschap, over het algemeen is men geneigd te zeggen "het zijn onze jongens en daarom staan wij er achter". Aanleiding tot deze gewijzigde houding is het feit dat de jongeren zich steeds harder gingen opstellen waardoor onschuldige Nederlanders het slachtoffer werden.

Op zo'n vrijheidsstrijd kon geen zegen rusten. Men schaamde zich over het gedrag van hun drie landgenoten en velen dorsten niet op hun werk te verschijnen.

Er waren zelfs wijken die te kennen hadden gegeven dat zij niet naar de ter aardebestelling zouden zijn gegaan als er onder de bezetting slachtoffers waren gevallen. Toen het overwicht van de ouderen ter sprake kwam deelde mede dat omstreeks 1974 de jongeren afstand gingen nemen van de ouderen. Zij hadden geen fiducia meer in de oudere generatie, die trachtte hun doelstelling te bereiken door een politieke overwinning.

Zij geloofden na 24 jaar wachten niet meer in de realisatie van het doel via de weg van de geweldloosheid. Door daden wilden zij de ouderen aantonen dat alleen geweld als middel van politieke doelstellingen een probate werking zou garanderen. Zij hadden gezien dat de actie Wassenaar de RMS in de wereldpubliciteit bracht en dat de Nederlandse

-2-

regering toen wel bereid bleek om met de Zuidmolukse leiders rond de tafel te gaan zitten.

Men wilde de problematiek van de RMS wederom in de publiciteit brengen, men wilde de wereld aan het bestaan van een RMS herinneren.

Hun eerste daad was de actie tegen het Vredespaleis. De feiten bewezen de juistheid van hun stelling, de RMS kreeg de nodige publiciteit. Zij wilden echter nog meer en beraamden nieuwe meer spectaculaire acties.

De uitvoering van enkele hiervan konden echter, omdat deze tijdig ter ore kwamen van MANUSAMA/KPK, worden voorkomen (over de aard van de acties en wie er bij betrokken waren wilde zich niet uitlaten).

De drang naar het gebruik van geweld bleef bestaan, men ging ter voorkoming van uitlekken meer heimelijk te werk en slaagde er in een trein bij Wijster te kapen en het Indonesisch Consulaat in Amsterdam te bezetten. Met het maken van slachtoffers dachten zij hun eisen te kunnen afdwingen. De Nederlandse regering hield echter voet bij stuk en tenslotte gaven zij zich op aandringen van MANUSAMA en METIARY over.

De jongeren schaamden zich over het verloop van die actie, men had immers willen aantonen dat geweld een probate werking garandeerde. Er volgde een tweede actie (Punt/Smilde) en men nam zich voor tot het bittere einde door te gaan. Bemiddeling van MANUSAMA/METIARY zou niet worden geaccepteerd en mevr. SOUMOKIL mocht slechts fungeren als contactpersoon. De kapers/bezitters hebben het inderdaad tot het bittere einde vol gehouden, het resultaat was zes doden aan hun zijde, geen van hun eisen was ingewilligd, de publieke opinie keerde zich tegen hen en Benin/Vietnam bleken niet bereid als gastland voor hen te fungeren. Voorts bleek hen dat de achterban minder gelukkig was met acties waarvan onschuldige Nederlanders het slachtoffer werden.

Dit kan de jongeren niet zijn ontgaan en zal ongetwijfeld hebben bijgedragen tot de gewijzigde houding.

is van mening dat de jongeren, na hetgeen zij ervaren hebben, niet gauw meer tot een actie over zullen gaan.

Op de vraag: "Waarom altijd Assen en Bovensmilde", deelde mede dat de invloed van de "dominee" hierbij een grote rol heeft gespeeld. Hij heeft n.l. als predikant voor Assen en Smilde geen gelegenheid voorbij laten gaan om zijn volgelingen te wijzen op hun plichten jegens de RMS. benadrukte dat hij hiermee niet wilde suggereren dat de dominee de inspirator zou zijn geweest van de gevoerde acties.

Afsluitend deelde nog mede dat alhoewel hij van mening is dat de jongeren bezig zijn tot bezinning te komen, er nog altijd enkele onder hen zijn die een afwijkende mening hebben. Hij waarschuwde in dit verband voor , die, niettegenstaande zij als nieuwkomers in het Noorden weinig invloed hebben, mogelijk/ toch in staat zullen zijn enkele jongens aan

te sporen tot het plegen van onverantwoordelijke daden. Aan een kaping/bezetting zullen zij zich n.a.w. niet meer wagen, gebleken is dat zij hiermee te grote persoonlijke risico's lopen. Bomaanslagen sluit echter niet uit.

AC 1384.372
datum 16 MEI 1978
CO
b. _____ d. _____

C (GFO) nr.: 78/1273 d.d. 12 MEI 1978
Aan : CFB
Betreft : Reactie Molukse actie Provinciehuis Assen

Bijl.:

Op 29-3-1978 werd het volgende vernomen:

Op donderdag 16 maart j.l., de donderdag na de afloop van de Molukse actie in het Provinciehuis te Assen, was hierover een vergadering belegd in het Pattimuragebouw te Assen.

Vooraf het telefoneren van de Molukse bezetters vanuit het Provinciehuis met Pattimura was onderwerp van gesprek. Men was namelijk van mening, dat deze handelwijze als verdedigd aangemerkt moest worden en wel om de volgende redenen:

1. de bezetters wekten daarmee de indruk als zou de wijk(raad) van hun actie hebben geweten, waarmee in het bijzonder de wijkraad in een compromitterende situatie werd gebracht.
2. de conclusie zou getrokken kunnen worden, dat de bezetters deel uit maakten van een grotere groep waarvan de overige leden zich in Pattimura bevonden.

Al met al is van mening, dat -al wordt dit dan niet met zoveel woorden gezegd- de meerderheid van de Molukkers in Assen en Bovensmilde tegen deze laatste aktie gekant waren. Enerzijds levert een dergelijke aktie niets op voor de RMS-zaak, anderzijds komt zij ook de verstandhouding Zuidmolukkers-Nederlanders bepaald niet ten goede.

Voor was het een duidelijke zaak, dat de 3 bezetters deel uit maken van een grotere groep, en afgaande op de uitlating van acht hij het zeker mogelijk, dat er binnenkort weer "iets" kan gaan gebeuren.

Tegen de achtergrond van bovengeschetst stemmingsbeeld over het standpunt t.a.v. de laatste aktie mag niet verwacht worden, aldus, dat de andere leden van deze groep zich zomaar bekend zullen maken. -2-

Slechts een enkele terloops geplaatste opmerking zou een bepaalde indicatie kunnen zijn.

Daarnaast gaat het om een groep van tamelijk onbekende jongeren, veelal zonder werk, vaak afkomstig uit z.g. onvolledige gezinnen, niet aangesloten (of niet actief) bij een bepaalde organisatie, enz. Kortom jongens die weinig of niets te verliezen hebben, aldus

Als voorbeeld van het "onbekend zijn", vertelde bron dat er de 13e maart 's avonds in Assen appel is gehouden wie er ontbraken.

4-4-1978

14-4-1978

ACD ~~1.388.877~~

datum 20 JUNI 1978

CO

b. _____ d. _____

C (CFO) nr.: 70/1547

d.d. 19-6-78

Aan :

Betreft :

Bijl.:

Van
het navolgende vernomen:

werd op 21-3-1978

M.b.t. de bezetting van het Provinciehuis in Assen deelde hij mede dat hierover in de wijk vrijwel niet was gesproken en als er over gesproken werd was dit in negatieve zin.

Men keurt dergelijke acties, waarvan onschuldige Nederlanders het slachtoffer zijn, af.

Men schaamt zich over het gedrag van hun landgenoten.

Op de vraag waarom juist jongens uit Assen en Bovensmilde tot actie overgaan deelde mede dat e.e.a. het gevolg is van de invloed van Ds. METIARY. Betrokkene heeft n.l. sinds jaar en dag elke gelegenheid aangegrepen om zijn volgelingen in Assen en Bovensmilde te herinneren aan hun plichten t.a.v. de RMS.

Het gevolg hiervan was dat men zich geroepen voelde iets voor de strijd te moeten doen.

In de andere wijken zijn de predikanten gematigder in hun uitlatingen/preek, hetgeen tot uiting komt in de minder agressieve opstelling van die jeugd.

Assen

Logboek CFB

Ontvangen van:	Nummer: ACD 1.309.127	datum 20 JUNI 1978			
Dienst :	Datum: 15-6-1978	CO			
Naam :	Tijd : 13.50	b. _____ d. _____			
Door : CFB,	Gezien door:				
Betreft: Mogelijke demonstratie in Assen op vrijdag 16 juni 78	HBVD	PHBVD	HC	PHC	<i>SPP</i>
Bericht:					
Van _____ werd het volgende vernomen:					
Onder de Molukse gemeenschap is een pamflet verspreid, waarin opgeroepen wordt tot het bijwonen van een manifestatie in Pattimura in Assen op vrijdag 16 juni a.s.					
Volgens _____ ligt het in de bedoeling om vandaar naar het Paleis van Justitie te gaan om steun te betuigen aan de 3 Molukkers, die daar terechtstaan wegens hun betrokkenheid bij de bezetting van het Provinciehuis.					
Het pamflet is ondertekend door SPP, PM, Bevrijdingsfront, SOU '66, Pattimura Muda, Werkgroep Amsterdam, J.W.G. en de Werkgroep Bovensmilde.					
<u>Noot</u> : Op dinsdag 13 juni j.l. informeerde de Dienst reeds van dit voornemen.					
Actie :					

ACD	1.390.036
datum	28 JUNI 1978
CO	
b.	←
d.	→

C (CFO) nr.: 78/1702 d.d. 27-6-78
Aan : CFB
Betreft : Pede METEKOHY-bezetting Provinciehuis

Bijl.:

Op 15-3-1978 werd het volgende vernomen:

De jongeren in Bovensmilde keuren de bezettingsactie op het Provinciehuis te Assen volledig af.

is het daar niet mee eens, omdat men deze bezetters niet aan hun lot mag overlaten!

:Wel betreurt hij het dat de jongens voor de actie geen overleg hebben gepleegd. Wellicht was de bezetting dan anders aangepakt.

Logboek CFB

Ontvangen van: _____ Dienst : <u>RP/Assen</u> Naam : _____ Door : <u>CFB</u>	Nummer: <u>410</u> Datum: <u>30-6-1978</u> Tijd : <u>11.10</u>	ACD <u>1395122</u> datum CO <u>1395121</u> b. _____ d. _____								
Betreft: _____ <u>Proces Assen</u>	Gezien door: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 5px;"> <tr> <td style="width: 25%;">HBVD</td> <td style="width: 25%;">PHBVD</td> <td style="width: 25%;">HC</td> <td style="width: 25%;">PHC</td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>		HBVD	PHBVD	HC	PHC				
HBVD	PHBVD	HC	PHC							
Bericht: <p style="margin-left: 40px;">De 3 bezetters van het Provinciehuis in Assen zijn tot 15 jaar gevangenisstraf veroordeeld. Tijdens de rechtszitting werden Molukkers wegens ordeverstoring de zaal uitgezet.</p> <p style="margin-left: 40px; margin-top: 100px;">Voor het gerechtsgebouw demonstreerden een 10-tal Molukse jongeren met spandoeken.</p>										
Actie : _____										